

Zoznam 2011

I. Úvod

Toto je piaty verejný zoznam zámerov Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov (ďalej len „dozorný úradník“) ako poradcu pre návrhy právnych predpisov EÚ a súvisiacich dokumentov. Tento zoznam je súčasťou ročného pracovného cyklu dozorného úradníka. Dozorný úradník pripravuje raz za rok výročnú správu o svojej činnosti za uplynulý rok. Okrem toho uverejňuje zoznam svojich zamýšľaných konzultácií na nasledujúci rok.

Kontext tohto zoznamu je možné nájsť v politickom dokumente z 18. marca 2005 s názvom „Dozorný úradník ako poradca inštitúcií Spoločenstva pre návrhy právnych predpisov a súvisiacich dokumentov.“¹ Dozorný úradník v tomto dokumente stanovil svoju politiku v oblasti konzultácií týkajúcich sa návrhov právnych predpisov, čo je podľa článku 28 ods. 2 a článku 41 nariadenia (ES) č. 45/2001 jednou z jeho hlavných úloh. Jeho pracovná metóda je opísaná v kapitole 5 tohto politického dokumentu. Dôležitou súčasťou pracovnej metódy je výber a plánovanie (vrátane pravidelného prehodnocovania tohto výberu a plánovania), ktoré sú potrebné, ak má byť efektívny ako poradca.

Hlavnými zdrojmi tohtoročného zoznamu sú, ako zvyčajne, legislatívny a pracovný program Komisie na rok 2011, ale aj akčný plán na vykonávanie Štokholmského programu, digitálna agenda Komisie pre Európu, ako aj ďalšie relevantné plánovacie dokumenty Komisie. Tento zoznam pripravili zamestnanci dozorného úradníka. Počas prípravného procesu dostali možnosť prispieť aj niektoré zúčastnené strany v rámci Komisie. Tento ich príspevok sa vysoko cení.

Zoznam tvoria dva dokumenty:

- táto úvodná časť, v ktorej sa nachádza stručná analýza kontextu, ako aj priority dozorného úradníka na rok 2011,
- príloha, v ktorej sú príslušné návrhy Komisie a ostatné dokumenty, ktoré sa nedávno prijali alebo sú plánované a ktoré si vyžadujú pozornosť dozorného úradníka.

Príloha bola prvýkrát uverejnená v decembri 2006 a odvtedy sa vždy trikrát za rok aktualizuje².

Po tom ako dozorný úradník vydá svoje stanovisko (alebo inak verejne zareaguje) k dokumentu, dokument sa z prílohy obvykle vypustí. Je potrebné však zdôrazniť, že jeho zapojenie do legislatívneho procesu sa uverejnením jeho stanoviska nekončí. Daná vec sa vo výnimočných prípadoch môže opäť objaviť v prílohe, ak má dozorný úradník v úmysle

¹ K dispozícii na stránke EDPS v časti The EDPS >> Publications >> Papers.

² Okrem decembra sa aktualizácie v zásade uskutočňujú v máji a v septembri.

vydať druhé stanovisko. Stanoviská dozorného úradníka je možné nájsť aj na jeho internetovej stránke.³

II. Stručná analýza kontextu

Z dôvodu uverejnenia pracovného programu Komisie na rok 2010 v marci a akčného plánu na vykonávanie Štokholmského programu v apríli bol minuloročný zoznam dozorného úradníka uverejnený neskôr ako zvyčajne, a to v júni namiesto v decembri. Od tohto uverejnenia teda uplynulo iba šesť mesiacov. Niekoľko iniciatív uvedených v zozname na rok 2010 bolo tiež prenesených a/alebo tvorcovia právnych predpisov EÚ v nich budú v roku 2011 ďalej pokračovať.

V dôsledku toho hlavné trendy a priority stanovené v zozname na rok 2010 dnes ešte stále možno považovať za platné. V uplynulých šiestich mesiacoch však nastal dôležitý vývoj, a to najmä v dôsledku oznámení prijatých Komisiou. Prijala oznámenie o komplexnom prístupe k ochrane osobných údajov v Európskej únii⁴, oznámenie o digitálnej agende pre Európu⁵, ako aj ďalšie oznámenia ako začiatok vykonávania kapitol Štokholmského programu o výmene informácií.⁶ Za ďalší dôležitý vývoj možno považovať to, že sa urobili významné kroky v záujme uskutočnenia rokovaní o dohodách s tretími stranami, ktoré sa týkajú ochrany údajov, najmä v rámci rokovaní s USA o všeobecnej dohode EÚ - USA o ochrane údajov a s niekoľkými inými tretími krajinami týkajúcimi sa osobných záznamov o cestujúcich (PNR).

Vstupom Lisabonskej zmluvy 1. decembra 2009 do platnosti zanikla predchádzajúca štruktúra založená na pilieroch a nastali zásadné zmeny, pokiaľ ide o policajnú a justičnú spoluprácu v trestných veciach. Nový právny rámec po vstupe Lisabonskej zmluvy do platnosti má vplyv na činnosti dozorného úradníka. Pokiaľ ide o jeho úlohu poradcu pri návrhoch právnych predpisov, potvrdil sa súčasný postup, na základe ktorého dozorný úradník poskytuje poradenstvo zákonodarcovi v oblasti legislatívnej činnosti, ktorá sa vzťahuje na ochranu údajov vo všetkých politických oblastiach EÚ.

a. Smerom k novému právnemu rámcu na ochranu údajov

V Lisabonskej zmluve sa zdôraznilo a posilnilo právo na ochranu údajov. Právo na ochranu údajov je stanovené v článku 8 Charty základných práv EÚ, ktorá má teraz rovnakú právnu hodnotu ako zmluvy. Toto právo je ďalej stanovené v článku 16 ZFEÚ, ktorý v súčasnosti predstavuje jediný právny základ na prijatie právnych predpisov v oblasti ochrany údajov. Tento nový právny základ dal významný podnet na diskusiu o revízii predpisov EÚ v oblasti ochrany údajov. Komisia 4. novembra 2010 uverejnila oznámenie, ktorým sa stanovuje komplexný prístup k ochrane osobných údajov v Európskej únii. Komisia určila niekoľko hlavných tém a cieľov, ktoré si vyžadujú v budúcnosti revíziu, vrátane zmien zameraných na posilnenie práv jednotlivcov, posilnenia ochrany údajov z aspektu vnútorného trhu, revízie ochrany údajov v oblasti policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach, lepšieho vyrovnanie sa

³ V časti Consultation >> Opinions.

⁴ KOM(2010) 609 v konečnom znení.

⁵ KOM(2010) 245 v konečnom znení.

⁶ Napr. KOM(2010) 386 v konečnom znení s názvom Politika EÚ v oblasti boja proti terorizmu, KOM(2010) 385 v konečnom znení s názvom Prehľad riadenia informácií v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, KOM(2010) 673 v konečnom znení s názvom Stratégia vnútornej bezpečnosti EÚ: päť krokov k bezpečnejšej Európe.

s globalizáciou a podpory presadzovania právnych predpisov. Dozorný úradník víta iniciatívu Komisie. Pevne verí, že nasledujúci legislatívny návrh alebo návrhy budú rovnako ambiciózne a v skutočnosti podporia efektívnosť nástrojov na ochranu údajov. Dozorný úradník podporuje najmä myšlienku posilnenia súčasných predpisov o ochrane údajov a presadzuje začlenenie oblasti policajnej a justičnej spolupráce (ktorá je v súčasnosti upravená v samostatnom rámcovom rozhodnutí 2008/977/SVV) do nového legislatívneho textu. Návrh na nový právny rámec sa očakáva v roku 2011. Nový právny rámec o ochrane údajov patrí medzi hlavné priority dozorného úradníka v roku 2011.

b. Ďalší rozvoj priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti

Štokholmský program bol prijatý v decembri 2009. Tento program nahrádza Haagsky program a stanovuje priority na rozvoj európskeho priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti na ďalších päť rokov. V Štokholmskom programe sa zdôrazňuje potreba ochrany osobných údajov v globálnej spoločnosti, ktorá sa vyznačuje rýchlymi technologickými zmenami a neobmedzenou výmenou informácií.

V programe sa takisto poukazuje na potrebu výmeny údajov pre bezpečnosť Európy a zavádza sa vytvorenie stratégie vnútornej bezpečnosti. Pri rozvoji priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti musí európsky zákonodarca neustále hľadať správnu rovnováhu medzi bezpečnosťou a voľným pohybom občanov na jednej strane a ochranou ich súkromia a osobných údajov na druhej strane. Oznámenia o výmene informácií, ktoré boli uvedené, naznačujú, že Komisia berie túto úlohu vážne.

Netreba ani pripomínať, že všetky kroky oznámené v štokholmskom akčnom pláne a v rôznych oznámeniach v tejto veci bude dozorný úradník pozorne sledovať. Dozorný úradník by chcel spomenúť najmä vytvorenie systému evidencie vstupov a výstupov a program registrovaných cestujúcich, plánovanú smernicu o využívaní osobných záznamov o cestujúcich (PNR) na účely presadzovania právnych predpisov, zavedenie európskeho programu sledovania financovania terorizmu (European TFTP), vytvorenie Európskeho systému hraničného dozoru (EUROSUR), možnosť elektronického systému cestovných povolení EÚ (EÚ-ESTA) a používanie skenerov tela na letiskách. Všetky tieto iniciatívy majú dôležitý vplyv na ochranu údajov. Bude takisto pozorne sledovať rokovania, ktoré sa týkajú dohôd o ochrane údajov s tretími stranami. V neposlednom rade sa dozorný úradník aktívne zúčastní na revízii smernice o uchovávaní údajov a posúdi, či je takáto smernica potrebná a či je vytvorená proporionalita uvedeného opatrenia.

c. Technologický vývoj: digitálna agenda pre Európu

V máji 2010 Komisia uverejnila svoje oznámenie o digitálnej agende pre Európu. V digitálnej agende sa stanovujú priority s cieľom urýchliť zavádzanie vysokorýchlostného internetu a využiť potenciál digitálnych technológií pre domácnosti a podniky. Mnohé z oznámených iniciatív v súvislosti s digitálnou agendou sa vo významnej miere týkajú ochrany údajov, ako je napr. rámec pre elektronickú totožnosť (eID) a overovanie a revízia smernice o opakovanom použití informácií verejného sektora. Dozorný úradník bude naďalej sledovať aj návrhy, v ktorých sa predpokladá zavedenie nových technológií v takých oblastiach, ako sú cestná doprava (balík elektronickej mobility) a energetika (využívanie inteligentných sietí). Okrem toho sa bude venovať oznámeniu o ochrane súkromia a dôvere v digitálnej Európe a revízii smernice o rádiovom a telekomunikačnom vybavení.

d. Iné oblasti

Vo všeobecnosti dozorný úradník venuje neustále pozornosť všetkým ostatným iniciatívam, ktoré môžu významne ovplyvniť ochranu údajov. V roku 2011 bude skúmať najmä nové iniciatívy v oblasti dopravy, medzi ktoré patrí okrem iného iniciatíva skenerov tela. Zameria sa aj na rozsiahlu výmenu údajov, ktorá sa môže uskutočniť v rámci informačného systému vnútorného trhu (Internal Market Information, IMI) a systému pre spoluprácu v oblasti ochrany spotrebiteľa (CPCS) a v rámci projektu elektronickej justície. Bude naďalej prispievať do diskusie týkajúcej sa nového nariadenia pre transparentnosť, pokiaľ ide o ochranu údajov. Tieto diskusie sú dokonca dôležitejšie po prijatí rozsudku Súdneho dvora v konaní vo veci *Bavarian Lager*.⁷

III. Priority dozorného úradníka v roku 2011

Politika dozorného úradníka ako poradcu pre právne predpisy EÚ a súvisiace dokumenty sa nezmení. Konzistentný výstup je kľúčový, keďže pomocou neho sa dozorný úradník usiluje nájsť správnu rovnováhu medzi ochranou údajov a ďalšími (verejnými) záujmami. Tak, ako po predchádzajúce roky, zámerom dozorného úradníka je poskytnúť stanovisko ku všetkým legislatívnym návrhom, ktoré majú podstatný vplyv na ochranu údajov. Dozorný úradník sa môže venovať aj iným ako legislatívnym opatreniam vždy, keď z nich vyvstanú dôležité otázky vzťahujúce sa na ochranu údajov. Ďalej sa uvádza zoznam hlavných, nie však všetkých tém, na ktoré sa dozorný úradník zrejme sústreďí v roku 2011:

- a. Smerom k novému právnemu rámcu na ochranu údajov
 - Revízia rámca na ochranu údajov EÚ
 - Revízia predpisov o ochrane údajov, ktoré sa uplatňujú na úrovni EÚ
 - Finalizácia prebiehajúcej práce v týchto hlavných oblastiach: objasnenie pojmov zodpovednosť a súhlas a otázky uplatniteľného práva a jurisdikcie (aj s vnútroštátnymi orgánmi na ochranu údajov, v rámci pracovnej skupiny zriadenej na základe článku 29)
- b. Ďalší rozvoj priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti
 - Osobné záznamy o cestujúcich EÚ (EU-PNR)
 - Program sledovania financovania terorizmu EÚ (EU-TFTP)
 - Revízia smernice o uchovávaní údajov
 - Riadenie hraníc a systém vstupu a výstupu
 - Program registrovaných cestujúcich (RTP)
 - Elektronický systém cestovných povolení EÚ (EU-ESTA)
 - Európsky systém hraničného dozoru (EUROSUR)
 - Terorizmus a zmrazenie finančných prostriedkov
 - Rokovania o dohodách s tretími krajinami o ochrane údajov
- c. Technologický vývoj a digitálna agenda
 - Oznámenie o ochrane súkromia a dôvere v digitálnej Európe
 - Balík elektronickej mobility
 - Regulačný rámec pre inteligentné siete
 - Revízia smernice o opakovanom použití informácií verejného sektora
 - Revízia smernice o rádiovom a telekomunikačnom vybavení

⁷ Vec C-28/08, Európska komisia v *The Bavarian Lager*, zatiaľ neuverejnené v Zb.

d. Iné oblasti

- Iniciatívy v oblasti dopravy (vrátane používania skenerov tela)
- Colná spolupráca
- Elektronická justícia, IMI a systém pre spoluprácu v oblasti ochrany spotrebiteľa (CPCS)
- Revízia nariadenia o transparentnosti.

Brusel december 2010